

3 (Sem-6/CBCS) PHI HC 1

2025

PHILOSOPHY
(Honours Core)

Paper : PHI-HC-6016

(Philosophy of Mind)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Philosophy of Mind/Psychology is a positive science.

(Choose the correct answer)

মনোদৰ্শন/মনোবিজ্ঞান হ'ল বস্তুনিষ্ঠ বিজ্ঞান।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (b) Ryle is an advocate of Behaviourism.

(Write True or False)

ৰাইল হ'ল এজন আচৰণবাদৰ প্ৰবক্তা।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(2)

- (c) "Mind is an extended substance and body is an unextended substance." Write the name of the philosopher who is associated with this statement.

“মন বিস্তৃত দ্রব্য আৰু দেহ হ’ল বিস্তৃতিহীন দ্রব্য।”
এই উক্তিৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

- (d) According to which theory, the relation between Mind and Body is possible only by the intervention of God?

কোনটো মতবাদ অনুসৰি দেহ আৰু মনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক
কেৱল ঈশ্বৰৰ দ্বাৰাহে সম্ভৱ হয়?

- (e) According to Parallelism, there is a causal relation between Mind and Body. Is it true?

সমান্তৰালবাদ অনুসৰি দেহ আৰু মনৰ মাজত কাৰ্যকাৰণ
সম্বন্ধ আছে। এইটো সঁচানে?

- (f) Behaviourism is a materialistic/spiritualistic theory of mental event.

(Choose the correct answer)

আচৰণবাদ মানসিক ঘটনা-সম্পৰ্কীয় এটি জড়বাদী/
অধ্যাত্মবাদী মতবাদ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A25/560

(Continued)

(3)

- (g) Write the name of the author of the book, *A Treatise of Human Nature*.

A Treatise of Human Nature শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনৰ
লেখকজনৰ নাম লিখা।

- (h) How many Substances are there according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে দ্রব্য কেইপ্ৰকাৰৰ?

- (i) Leibniz's theory of Mind-Body relation is called ____.

(Fill in the blank)

লাইব্‌নিজৰ দেহ আৰু মন-সম্পৰ্কীয় মতবাদক ____
কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (j) Philosophy of Mind is not identical with Psychology.

(Write True or False)

মনোদৰ্শন, মনোবিজ্ঞানৰ সৈতে একে নহয়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

2. Answer the following questions in brief : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What does Psychology mean?

মনোবিজ্ঞান মানে কি?

A25/560

(Turn Over)

- (b) Write the name of any two supporters of Parallelism.

সমান্তৰালবাদৰ যি কোনো দুজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

- (c) What is Functionalism?

ফ্ৰিয়াবাদ কাক বোলে ?

- (d) What do you mean by physical criterion of personal identity?

ব্যক্তি-অভিন্নতাৰ শাৰীৰিক মানদণ্ড বুলিলে কি বুজা ?

- (e) Write the name of the philosopher who is associated with the statement—"The dogma of the ghost in the machine". Write the name of any one book written by that philosopher who states this statement.

1+1=2

“যন্ত্ৰত ভূতৰ ধাৰণা”—এই উক্তিৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা। এই উক্তিটো ব্যক্ত কৰা দাৰ্শনিকজনৰ যি কোনো এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

3. Answer any four of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write a short note on 'Cogito ergo sum' of Descartes.

ডেকাৰ্টৰ 'Cogito ergo sum'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

- (b) Explain the problem of personal identity in brief.

চমুকৈ ব্যক্তি-অভিন্নতাৰ সমস্যাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What is Occasionalism? Write two supporters of Occasionalism.

3+2=5

উপলক্ষ্যবাদ কাক বোলে ? উপলক্ষ্যবাদৰ দুগৰাকী সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

- (d) Write the name of the theory in reference of which Ryle has advanced his concept of 'category mistake'. Give a short note on 'category mistake'.

1+4=5

ৰাইলে যি তত্ত্বৰ প্ৰসংগত 'শ্ৰেণীগত বিভ্রান্তি'ৰ ধাৰণাটো আগবঢ়াইছে সেই তত্ত্বটোৰ নাম লিখা। 'শ্ৰেণীগত বিভ্রান্তি'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

- (e) Write a short note on Descartes' theory of interactionism.

ডেকাৰ্টৰ ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়াবাদ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

- (f) Distinguish between M-predicate and P-predicate.

M-predicate আৰু P-predicate-ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Critically explain Descartes Cartesian Dualism.

ডেকাৰ্টৰ কাৰ্টেছিয়ান দ্বৈতবাদৰ বিষয়ে সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(b) Explain the relation between Psychology and Philosophy of Mind.

মনোবিজ্ঞান আৰু মনোদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Critically explain Parallelism in the context of Philosophy of Mind.

মনোদৰ্শনৰ প্ৰসংগত সমান্তৰালবাদ তত্ত্বটোৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(d) Evaluate Epiphenomenalism as a theory of Mind-Body relation.

মন আৰু দেহৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় তত্ত্ব হিচাপে উপবস্তুবাদৰ মূল্যাংকন কৰা।

(e) Describe the memory criterion of personal identity with reference to Locke.

ল'কৰ প্ৰসংগৰে ব্যক্তি-অভিন্নতাৰ স্মৃতিৰ মানদণ্ড সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা।

(Continued)

(f) Give a detailed analysis on Behaviourism.

আচৰণবাদৰ বিষয়ে বহুলকৈ এক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

(g) Explain Hume's standpoint on the issue of personal identity.

ব্যক্তি-অভিন্নতাৰ বিষয়টোত হিউমৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Write an essay on the 'person' theory of P. F. Strawson.

P. F. Strawson-ৰ 'ব্যক্তি' মতবাদ সম্পৰ্কে এখন বচনা লিখা।

***